

Алгоритм дій у разі ядерної загрози

Три простих, але дуже важливих кроки щодо самозахисту в разі ядерної загрози:

- Зайти до найближчої будівлі.
- Перебувати в середині будівлі.
- Бути на зв'язку.

Послуги стільникового зв'язку, обміну текстовими повідомленнями, телебачення та Інтернет можуть бути перервані або недоступні. Тому найкраще мати при собі приймач, що працює від батареї, або ручні радіостанції, щоб володіти достовірною та оперативною інформацією про ситуацію.

Слід залишатися на зв'язку, щоб чути оновлені інструкції від посадових осіб щодо ситуації та поточних дій. Якщо рятувальники радять евакуюватися, – слід слухати інформацію про маршрути, укриття та процедури. Після евакуації не можна повертатися, поки місцева влада не повідомить, що це безпечно.

Якщо ядерний вибух застав Вас на вулиці:

- Помітивши спалах у небі, не дивіться в той бік, можна осліпнути.
- Знайдіть будь-яку щілину нижче рівня землі, або заховайтеся за якусь захисну споруду.
- Прикрити рот і ніс маскою, тканиною або рушником, щоб зменшити кількість радіоактивного матеріалу для вдихання.
- Ляжте обличчям вниз, щоб захистити відкриту шкіру від спеки та летючого сміття, сховавши руки під себе.
- Закрийте якомога більше частин тіла одягом.
- Коли буде зрозуміло, де епіцентр вибуху, поверніться ногами в ту сторону.
- Не вставати, перечекати мінімум дві вибухові хвилі.
- Оцініть місце, де знаходитися. Маєте 10-15 хвилин, щоб знайти укриття, поки не випаде радіаційний дощ.

Бігти в укриття треба, враховуючи напрям вітру - проти вітру. Якщо поруч немає спеціально обладнаного сховища, найкраще підійде підвал або центр великих бетонних будинків з мінімальною кількістю вікон та дверей.

- Перш, ніж потрапити в укриття зніміть верхній шар одягу. Це може усунути до 90% радіоактивного забруднення і зменшить час впливу радіоактивного опромінення. Одяг знімайте обережно, намагайтесь уникнути контакту шкіри з забрудненим одягом. Покладіть одяг в поліетиленовий пакет або

герметичний контейнер. Найкращим варіантом буде переодягтися повністю та якнайшвидше провести дезактивацію.

- Переконайтеся, що в приміщення, яке ви використовуєте як укриття, не потрапляє повітря ззовні. Закрийте всі вікна, двері, вентиляційні отвори, вимкніть кондиціонер та обігрівач. За можливості перейдіть у кімнату, де немає вікон.
- Дистанціюйтесь від інших людей у приміщенні, не торкайтесь їх. Ви можете спричинити радіоактивне забруднення одне одного.
- Не їжте і не торкайтесь нічого, що могло зазнати радіоактивного забруднення.

Проведіть дезактивацію:

- для змивання радіоактивного забруднення зі шкіри та поверхонь можна використовувати водопровідну воду, якщо не було офіційних повідомлень про заборону її використання;
- якщо можна – прийміть прохолодний душ з використанням миючих засобів. Уникайте сильного тертя шкіри, це може призвести до пошкодження шкіри та потрапляння радіонуклідів до організму;
- якщо немає змоги прийняти душ, омийте всі відкриті ділянки шкіри, особливо руки та обличчя. Якщо немає доступу до води, скористайтесь вологою серветкою, чистою вологою тканиною або вологим паперовим рушником. Ретельно протріть усі відкриті ділянки шкіри.

Варто знати: Для приготування дезактивуючого розчину до води додаються поверхневоактивні речовини такі, як мило, пральний порошок чи інший миючий засіб (наприклад, 300 г господарського мила або 100 мл рідкого мила на 10 літрів води). Коли йдеться про ураження слизових оболонок рота чи очей, то їх промивають великою кількістю води із 2 % розчином питної соди (20 г соди на 1 літр води).

- Поверхні і предмети протріть вологою ганчіркою або серветкою.
- За можливості одягніть чистий, щільний максимально закритий одяг, що не зазнав радіоактивного забруднення.
- Увімкніть джерело інформації (радіо, телевізор, інтернет, радіоприймач) аби не пропустити інструкції.
- Залишайтеся в укритті впродовж 24 годин, якщо органи влади не нададуть інших інструкцій щодо переміщення чи евакуації.
- Під час перебування у транспорті, потрібно безпечно зупинитися та пригнутися всередині.
- Заховатися в укриття.
- Необхідно залишатися всередині укриття до того, поки пройдуть радіаційні опади.

Якщо тривога застала Вас вдома:

- Для укриття підберіть кімнату без вікон.
- Всі шпаринки, дірки та системи вентиляції закрийте тканиною змоченою в оцет або заклейте скотчем.
- Мінімізуйте проникнення ядерного пилу у приміщення шляхом завішування вікон, дверей.
- Надіньте марлеву пов'язку або маску.
- Залишатися в укритті необхідно до того часу (не менше 24 год.), доки офіційна влада не надала інших вказівок.
- Перебуваючи в укритті, увімкніть телебачення чи радіо. Також варто заздалегідь підписатися на канали рятувальників, поліції та місцевої влади у Telegram або Facebook.
- Слідкуйте за офіційними джерелами інформації.
- Користуйтеся лише офіційними джерелами інформації. У разі надзвичайної ситуації читайте/слухайте повідомлення від: державної служби з надзвичайних ситуацій, поліції, місцевої влади.
- Якщо місцева влада та надзвичайники дають вказівки – виконуйте їх обов'язково.
- Якщо рятувальники радять евакуюватися – слід слухати інформацію про маршрути, укриття та процедури.
- Якщо члени сім'ї роз'єднані по різних укриттях – кожен повинен залишатися там, де він є, а не переміщуватися в одне укриття, щоб уникнути впливу небезпечного випромінювання.

АЛГОРИТМ ДІЙ

педагогічним працівникам та батькам, якщо учасники освітнього процесу знаходяться в дорозі до закладу:

- Визначити найближче до коледжу або по дорозі до закладу освіти та від дому місце для укриття.
- Батькам та викладачам проговорити з учасниками освітнього процесу, де саме вони можуть сховатися під час загрози ядерного удару по дорозі до коледжу та як вони мають себе вести. Це може бути укриття під землею або центр великих будівель. Не можна ховатися на відкритих територіях, у транспорті, мобільних будинках.
- Укриття у нашому закладі слугуватиме й укриттям у разі ядерної загрози.
- Через певний безпечний час батькам зв'язатися зі своїми дітьми та дізнатися про місце зустрічі, щоб педагогічні працівники передали дітей батькам, коли буде відповідний дозвіл від ДСНС покинути укриття або у разі евакуації.

Підготовка до можливої евакуації у закладі:

- Уточнити час початку евакуації.

Підготувати:

- Евакуаційні рюкзаки з предметами першої необхідності, особистими ліками, одягом, мінімальним запасом їжі (для виживання впродовж мінімум 24 год, якщо можливо – на три і більше днів) та за можливості упакувати в поліетиленові мішки та пакети, щоб мінімізувати ризик зараження речей.
- Верхній одяг (плащ, пальто, накидку), гумові чоботи.
- Респіратор, ватно – марлеву пов'язку.
- Слухати повідомлення органів влади та дотримуватися вказівок.

Якщо пролунав звуковий сигнал на евакуацію.

- Евакуація здійснюється за звуковим сигналом (три довгих дзвінка), який активує адміністрація коледжу.
- Взяти підготовлені речі, одягнути респіратор, ватно-марлеву пов'язку, верхній одяг (плащ, пальто, накидку), гумові чоботи.
- Уточнити час початку евакуації.
- Нагадати учасникам освітнього процесу про головну мету евакуації - це їхня безпека та правила евакуації:
 - «Не говори – щоб чути викладача.»
 - «Не біжи – щоб не постраждати.»
 - «Не штовхайся – щоб не постраждали інші.»
 - «Не повертайся туди, звідки йдеш – щоб залишатися в безпеці.»
- Закрийте двері та вікна.
- Перевірте безпечність маршруту для евакуації.
- Евакуація здійснюється до певного визначеного місця (подвір'я коледжу).
- Перевірити всіх присутніх за списком.
- Чекаємо подальших розпоряджень про евакуацію.
- Прибувши на нове місце перебування провести дезактивацію засобів захисту, одягу, взуття та санітарну обробку шкіри на спеціально обладнаному пункті або ж самостійно (зняти верхній одяг, ставши спиною проти вітру, за можливістю почистити одяг).
- Обробити відкриті ділянки шкіри водою або спеціальним розчином, що буде виданий кожному. Для оброблення шкіри можна використовувати марлю чи рушники.
- Дотримуватися подальших рекомендацій ДСНС.

Що робити, якщо потрапили в укриття після радіаційних опадів.

- Необхідно зняти верхній шар забрудненого одягу, щоб видалити опади та радіацію з тіла. По можливості не торкатися очей, носа та рота.
- Прийняти душ або вимити водою з милом незахищену шкіру, щоб видалити залишки зі шкіри або волосся, які не були покриті. Якщо не можливо вмитися або прийняти душ, слід скористатися серветкою або чистою вологою тканиною.
- Дезінфекційний засіб для рук не захищає від опадів. Не слід використовувати дезінфекційні серветки для шкіри. Знову по можливості не торкатися очей, носа та рота.
- Одягнути чистий одяг.
- Дезактивація зменшить вплив шкідливих радіоактивних матеріалів, й навіть просто знявши верхній шар одягу, можна видалити до 90% радіоактивного матеріалу.
- При знезараженні інших людей або домашніх тварин людям, які допомагають здійснювати знезараження, також слід прикривати рот маскою, тканиною або рушником.
- Якщо в людини є симптоми гострого радіаційного синдрому (опіки шкіри, нудота або блювота), слід звернутися за медичною допомогою, але лише після того, як буде безпечно залишити будівлю чи інше укриття. Якщо людина зазнала невеликої кількості радіації, наслідки для здоров'я будуть помітні не одразу.

Безпечне харчування та побут у разі ядерного вибуху.

- Вживати упаковані в герметичних контейнерах харчові продукти або продукти, які були в середині будівлі, не зіпсовану їжу з холодильника. Не можна вживати продукти на відкритому повітрі, адже вони можуть бути забруднені опадами.
- Воду також слід пити в пляшках або ж уживати запаяні напої. Вода з бачка унітаза (не чаші) і водонагрівача також безпечна. Кип'ятіння водопровідної води не позбавляє її від радіоактивних матеріалів. Поки не будуть отримані результати тестування води на вміст радіації, лише вода в пляшках не міститиме забруднень і буде найбезпечнішою.
- Щодо прийому ліків – ліки в герметичній упаковці не містять радіоактивного забруднення. Ліки, що не запечатані, слід приймати, якщо герметичні варіанти недоступні.
- Слід використовувати вологий рушник або тканину для очищення всіх контейнерів, посуду та поверхні. Чистячі тканини потрібно запакувати та помістити їх якомога далі від людей і домашніх тварин. Після прибирання необхідно вимити руки.

Правила від ДСНС щодо безпечної поведінки на забруднених радіонуклідами територіях.

- Використовувати для харчування консервоване молоко та харчі, що зберігалися в закритих приміщеннях та в яких відсутнє радіоактивне забруднення.
- Не пити молоко від корів, які пасуться на забруднених полях;
- не вживати овочів, що зросли на забрудненому радіоактивними речовинами ґрунті.
- Не пити воду з відкритих джерел та із водопроводу після сигналу радіаційної небезпеки, накривати колодязі плівкою або кришкою.
- Уникати довгих пересувань забрудненою місцевістю, особливо, ґрунтовими шляхами або травою, не ходити в ліс, не збирати у лісі ягід, грибів та квітів, не купатися у водоймищах.
- У приміщеннях, призначених для перебування людей, щодня робити вологе прибирання, бажано з використанням миючих засобів.
- Знімати взуття при вході в приміщення з вулиці (забруднене взуття залишати при вході).
- Засоби індивідуального захисту можна не використовувати в приміщеннях, у тиху погоду без вітру та після дощу.
- У разі пересування відкритою місцевістю, необхідно використовувати підручні засоби захисту:
органів дихання – прикрити рот та ніс змоченою водою марлевою пов'язкою, носовою хусткою, рушником або іншою частиною одягу,
шкіри та волосся – вкрити будь-якими предметами одягу, головними уборами, хустинками, накидками. Якщо вкрай необхідно вийти на вулицю, потрібно взути гумові чоботи.

Розроблено:

Інженер з охорони праці

Ольга ВАШКЕВИЧ

Погоджено:

Заступник директора

з гуманітарної освіти та виховання

Світлана ПРОХОРЕНКО